

Projekt ledningsnät

Projektets omfattning

Projektet omfattade totalt elva distributörer av hushållsvatten varav tio kommuner och ett bolag. I de fall ett vattenverk även äger ledningarna ingår inte dessa i projektet utan kontrolleras vid inspektion av vattenverken.

Projektinspektionen omfattar genomgång av egenkontroll, beredskapsplan och provtagningsresultat samt information om ändring av kontrollprogram.

Inspektionsresultat

Generellt sett har distributörerna en relativt bra egenkontroll men ett behov av att uppdatera och förbättra beredskapsplanerna.

De vanligaste bristerna i egenkontrollen gällde avsaknaden av dokumenterade rutiner t.ex. rörbrott, inkoppling och hantering av klagomål. En annan uppenbar brist var att personalutbildning inte förekommit inom området under åtminstone de senaste sex åren, detta borde prioriteras för att förbättra kunskapen.

Beredskapsplanerna behöver uppdateras minst en gång per år så att uppgifterna i dem stämmer. Generellt är planerna för övergripande och skulle behöva innehålla tydligare och mer exakta uppgifter. Dessutom framkom tydligt att flertalet distributörer behöver försäkra sig om att de har tillgång till vattentankar, logistik, utvalda platser och utrustning för att klara av en verkligt akut situation. Det blir lätt att distributören förlitar sig på att vattenverket ska lösa eller har lösningar på eventuella problem. Därför är det viktigt att i förväg kontrollera upp vilken typ av stöd som kan erhållas från vattenverket och vad distributören själv behöver se till att finns tillgängligt för att klara av att tillgodose kommuninnevånarnas behov av hushållsvatten vid en akut situation.

Samtliga distributörer kommer att behöva uppdatera sina kontrollprogram under 2014 gällande antalet prov och provtagningsplatser i syfte att öka kunskapen om hushållsvattenkvaliteten i sina ledningsnät.

Information till ägarna/innehavarna av ledningsnät

I dagsläget har alla ledningsnät åtminstone en provtagningspunkt i närheten av stamledningen och den provtagningen utförs normalt av det distribuerande vattenverket. Utöver denna provtagning ska samtliga ledningsnät ha åtminstone en egen provpunkt där provtagning utförs. Beroende på hur stora mängder hushållsvatten som ledningsnätet distribuerar varierar antalet provpunkter och tillfällen enligt följande;

- mellan 18 250-36 500m³/år minst ett prov en gång i kvartalet med andra ord minst fyra prov per år.
- mellan 36 500- 365 000 m³/år minst två prov varannan månad med andra ord minst 12 prov per år.

I beredningsplaneringen inom sektorn ingår distribution av reservvatten. För att hjälpa till med idéer och lösningar för er planering bifogas nedan en länk till en handbok för ändamålet utgiven av Vatten och avloppsföreningen i Finland.

http://www.vvy.fi/files/1460/varavedenjakeluopas_se_web.pdf

Ett absolut minimum behov av hushållsvatten är 1-3 liter/person/dygn för konsumtion. Däremot behövs ca 5 liter/person/dygn om man inbegriper matlagning och ifall avbrottet blir mer långvarigt behöver man räkna med 15-20 liter/person/dygn vilket då inkluderar även hygieniska behov.

Enligt gällande lagstiftning är det i sista hand kommunens ansvar att förse kommuninnevanorna med hushållsvatten. Oberoende av detta vore det viktigt att vattenverk, distributörer och kommuner sätter sig ner och diskuterar olika lösningar eftersom alla aktörer har ett beredningsansvar som åtminstone delvis överlappar varandra. Därför borde det finnas goda möjligheter att gemensamt hitta praktiska lösningar som gagnar alla parter.

Bakgrund

Enligt fastställd tillsynsplan för 2013 ska ledningsnät inspekteras i projektform. För projektinspektionen debiteras ingen separat avgift. Årsavgiften för den regelbundna tillsynen har fastställts i Ålands landskapsregerings beslut (2013:2) om taxa för ÅMHM. Avgiften faktureras årligen i början av påföljande år.

Beslutet justeras omedelbart.

För Ålands miljö- och hälsoskyddsmyndighet

Mia Westman
Vik. Myndighetschef
Beslutande

Magnus Eriksson
Miljöskyddsinspektör
Föredragande